

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321010318
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8321010318.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Jaroslava Bugeľa a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. apríla 2024, v trestnej veci obč. menom A. B. B. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obhajcu obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/44/2021 zo dňa 14. septembra 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obhajcu obžalovaného menom A. B. B..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/44/2021 zo dňa 14. septembra 2023 bol obžalovaný A. B. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

ako otec mal. C. D., nar. XX.XX.XXXX aj napriek tomu, že mu povinnosť prispievať na výživu dieťaťa vyplýva priamo zo zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu v Humennom sp. zn. 19P/334/2016 zo dňa 08.06.2017, právoplatným dňa 21.06.2017 bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. dcéry C. D. sumou vo výške 30,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., G. XXXX/XX, F., si túto svoju povinnosť v F. a v H. úmyselne, pravidelne a v plnej výške neplní aj napriek tomu, že vzhľadom na svoje možnosti a schopnosti na výživu detí prispievať môže, čím tak za obdobie od mesiaca jún 2018 až doposiaľ dlhuje na výživnom k rukám matky E. D. sumu vo výške najmenej 2.480,63 eur.

Za to bol obžalovanému uložený § 207 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j/, l/, § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona okresný súd obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obhajca obžalovaného. Po rekapitulácii výrokovej časti napadnutého rozsudku, obžalovaný považuje napadnutý rozsudok za založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave, nedostatočne odôvodnený a v dôsledku toho nepreskúmateľný, arbitrárny a v konečnom dôsledku nezákonný. Konajúci súd sa podľa názoru obžalovaného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal dostatočne, minimálne s preukázaním subjektívnej stránky trestného činu. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že obžalovaný sa mal skutku dopustiť tým spôsobom, že si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej úmyselne, pravidelne a v plnej výške a to aj napriek skutočnosti, že odsudzoval obžalovaného za skutok právne kvalifikovaný podľa § 207 Tr. zákona, ktorý možno spáchať dvoma formami zavinenia, a to buď z nebanlivosti alebo úmyselne. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ale nevyplýva na základe akých

skutočností a dôkazov konajúci súd dospel k záveru o úmyselnom neplnení vyživovacej povinnosti. Z obsahu odvolaním napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé ani to, ako vôbec dospel súd k záveru, že skutok bol pokrytý zavinením, ako obligatórnej zložky trestného činu, minimálne v nedbanlivostnej forme. Uvedené podľa názoru obžalovaného preukazuje skutočnosť, že súd v konaní nevykonával žiadne dôkazy vo vzťahu k subjektívnej stránke trestného činu, teda zavineniu za následok. Obhajoba osobitne poukazuje aj na skutočnosť, že v dotknutom prípade bolo konanie vedené ako konanie proti ušlému podľa § 358 a nasl. Tr. poriadku, kedy je z podstaty veci potrebné k preukázaniu a identifikovaniu subjektívnej stránky skutkovej podstaty príslušného trestného činu venovať osobitnú pozornosť, čo však nebolo v tomto prípade realizované. V tejto súvislosti poukazuje aj na ustálenú súdnu judikatúru k tejto problematike. Obžalovaný prejavil záujem a vôľu uhradiť dlžné výživné, čoho dôkazom je aj čiastočné uhradenie vo výške 1.280,- Eur. Obžalovaný však nemal vedomosť, že medzičasom došlo rozhodnutím súdu k zvýšeniu vyživovacej povinnosti. Obžalovaný uvádza, že o Rozsudku Okresného súdu Humenné 10P/68/2021 zo dňa 22.09.2021, právoplatného a vykonateľného dňa 16.12.2021, ktorý menil v časti vyživovacej povinnosti Rozsudok Okresného súdu Humenné 19P/334/2016 zo dňa 08.06.2017, ktorým došlo k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti zo sumy 30,- Eur na sumu 100,- Eur, nemal vedomosť. Súdne konanie, ktorým došlo k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti sa viedlo v jeho neprítomnosti a predmetný rozsudok bol doručovaný prostredníctvom fikcie doručenia. Z uvedeného je teda zrejmé, že v prípade obžalovaného sa nemohlo jednať o zavinené neplnenie si (zvýšenej) vyživovacej povinnosti a to ani v nedbanlivostnej forme, nieto ešte vo forme úmyselnej. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ako konajúci súd dospel k výške zmeškaného výživného. Predmetný rozsudok len odkazuje na e-mail matky maloletej E. D. zo dňa 11.09.2023, v ktorom uviedla, že obžalovaný jej k danému dňu dlhuje na výživnom sumu 2 480,63,- Eur, ktorú konajúci súd bez ďalšieho nekriticky prijal, pričom tento nebol opatrený kvalifikovaným elektronickým podpisom. Obžalovaný nesúhlasí s výškou uplatnenou zo strany matky maloletej. Následne predkladá vlastný výpočet sumy dlžného výživného, ktorá predstavuje celkovú sumu 3 390,- Eur. Obžalovaný časť zmeškaného výživného uhradil, a to dňa 17.05.2023 vo výške 1 280,- Eur a to bezhotovostným prevodom na účet matky maloletej. Ku dňu rozhodovania (september 2023) by teda predstavovala suma zmeškaného výživného výšku 2 110,- Eur. Vzhľadom na predmetný výpočet je zrejmé, že suma dlžného výživného určená matkou maloletej nekorešponduje s reálnou sumou, ktorú má obžalovaný skutočne uhradiť. Obžalovaný mal a naďalej aj má záujem uhradiť zmeškané výživné a v zmysle § 86 ods. 1 písm. a/ zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon učiť účinnú ľútosť a naďalej deklaruje vôľu dodatočne, v plnom rozsahu splniť svoju povinnosť. V priebehu trestného konania nebola preskúmaná reálna možnosť otca hradiť výživné a súd tak nemohol dospieť k zákonu zodpovedajúcemu záveru, či, a ak áno, tak v akej výške je zmeškané výživné pokryté jeho zavinením. Obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/ Tr. poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn.: 4T/44/2021 z 14.09.2023 vo výroku o vine a treste a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému obhajca obžalovaného podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na vykonané dokazovanie týkajúce sa skutku, ktorý bol posúdený ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c/ Tr. zákona. Vo vzťahu k tomuto skutku boli vykonané dôkazy (doplnené krajským súdom na verejnom zasadnutí) v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom, pričom ani strana obhajoby sa vykonania ďalších dôkazov v rámci odvolacieho konania nedomáhala. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne konajúce súdy vyvodili skutkové okolnosti a právnu kvalifikáciu skutku, tak ako je to uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch dokazovania. Tieto skutkové okolnosti, ktoré boli doplnené odvolací súd, je potom možné považovať za správne, pričom okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu a právnej kvalifikácii skutku vychádzal.

Keďže sa v danom prípade vedie konanie proti ušlému, bola prečítaná zápisnica o výsluchu obvineného z prípravného konania zo dňa 23.11.2020, v ktorej výslovne uviedol, že osobne ho celá situácia neteší, je mu to ľúto, pretože si je vedomý toho, že neplatí výživné na svoju dcéru. Jeho finančná situácia, ako aj súčasná výška príjmov mu to pri najlepšej vôli nedovoľuje. Mal záujem nájsť si zamestnanie ale ako

cudzincovi sa mu to nepodarilo. O zníženie výživného nikdy nepožiadaval. Nevlastní ani motorové vozidlo a má telefón na kredit. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá má príjmy, teda spolufinancuje aj náklady súvisiace s ním.

Poškodená E. D., matka mal. C., na ktorú je obžalovaný povinný platiť výživné, vo svojej výpovedi (tiež prečítanej na hlavnom pojednávaní) uvádzala skutočnosti týkajúce sa spoločného života s obžalovaným, jeho odchodu zo spoločnej domácnosti v decembri 2014 a následnému zvereniu maloletej do jej starostlivosti a určenia výživného pre obžalovaného (v tom čase 30,- Eur mesačne) rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 19P/334/2016 zo dňa 08.júna 2017. Súčasne predložila aj prehľad súm dlžného výživného a ich čiastočné úhrady, z ktorých v rámci žalovaného obdobia je potrebné uviesť, že za mesiac jún 2018 si poškodená uplatňovala výživne vo výške 20,- Eur (obžalovaný zaplatil 10 Eur) a dňa 21.02.2020 bola vykonaná úhrada v sume 100,- Eur (viď čl. 114).

Ako to uviedol aj prvostupňový súd rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 10P/68/2021-115 zo dňa 22.09.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.12.2021, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 19P/334/2016-52 zo dňa 08.06.2017 v časti výživného pre maloletú C. D., nar. XX.XX.XXXX tak, že zvýšil výživné pre maloletú C. D. zo sumy 30,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne, ktorú je obžalovaný povinný platiť k rukám matky do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od podania návrhu od 17.03.2021. Zaostalé výživné za obdobie od 17.03.2021 do 22.09.2021 vo výške 520,33 Eur je obžalovaný povinný uhradiť v lehote troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Z rodného listu mal. C. je zrejmé, že jej otcom je obžalovaný. Podľa správy súdneho exekútora JUDr. Jána Ondáša sp. zn. 307EX 303/21-8 OJ, z účtu povinného vedeného na Slovensku v prospech oprávnenej osoby (mal. C. D., zast. matkou E. D.) neboli stiahnuté žiadne finančné prostriedky. Z lustrácie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vyplýva, že obžalovaný nevlastní na našom území žiaden nehnuteľný majetok.

Vinu obžalovaného mal aj krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa preukázanú výpoveďou samotného obžalovaného, matky mal. C., E. D. ako aj listinnými dôkazmi v spise sa nachádzajúcimi. Z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný si je vedomý svojej zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu, čo jednoznačne uviedol pri svojom výsluchu v prípravnom konaní.

Vo vzťahu k výpočtu sumy dlžného výživného aj s ohľadom na obsah odvolacích námietok obhajcu krajský súd uvádza nasledovné. Obžalovanému sa kládlo za vinu neplatenie výživného za obdobie od júna 2018 až doposiaľ, teda až do dňa vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, t.j. do dňa 14.09.2023, čo vyplýva z ust. § 122 ods. 13 Tr. zákona- ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

Keďže rozsudkom Okresného súdu v Humennom sp.zn. 19P/334/2016 zo dňa 08.06.2017, právoplatným dňa 21.06.2017 bol obžalovaný zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu mal. dcéry C. D. sumou vo výške 30,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky E. D., potom mesiac september 2023 nie je možné brať do úvahy pri výpočte dlžného výživného, pretože napadnutý rozsudok bol vyhlásený ešte pred zročenosťou splátky za tento mesiac.

Teda doba počas ktorej nedochádzalo k plateniu výživného tak bola ustálená na obdobie od júna 2018 až august 2023. Za mesiac jún 2018 si poškodená žiadala uhradiť dlžne výživne v sume 20,- Eur, keďže obžalovaný uhradil sumu 10,- Eur. Od júla 2018 až do februára roku 2021 obžalovaný uhradil len sumu 100,- Eur a to dňa 21.02.2020. Teda za obdobie jún 2018 až február 2021 predstavuje dlžná suma výživného sumu vo výške 880,- Eur (33 mesiac x 30,- Eur = 990,- Eur – 10,- Eur za mesiac jún 2018, - 100 Eur za mesiac február 2020, čo vo výsledku je suma 880,- Eur).

Za mesiac marec 2021 je dlžné výživné v zmysle rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10P/68/2021-115 zo dňa 22.09.2021 vo výške 60,33 Eur (str. 3 rozsudku - pozostáva zo zvýšeného výživného za zvyšných 13 dní mesiaca marec, keďže návrh bol podaný dňa 17.3.2021, t.j. $70 \div 30 \times 13 = 30,33$ a k tomu je potrebné pripočítať bežné výživne za tento mesiac teda 30,- Eur, spolu 60,33 Eur).

Od mesiaca apríl 2021 do augusta 2023 bol obžalovaný v zmysle vyššie uvedeného rozsudku zaviazaný platiť zvýšené výživne v sume 100,- Eur mesačne, čo je 29 mesiacov x 100 = 2.900,- Eur.

Ak to celé spočítame, 880+60,33+2900, dostaneme sumu 3.840,33 Eur. Z hotovostného vkladu na účet poškodenej vyplýva, že dňa 17.05.2023 bola na jej účet vložená suma 1.280,- Eur ako úhrada výživného. Po odrátaní tejto sumy tak neuhradené výživne na strane obžalovaného ostalo za hore uvedené obdobie vo výške 2.560,33 Eur.

Z takto popísaných skutočností je potom zrejme, že nielen obhajca ale aj okresný súd nesprávne ustálil sumu nezaplateného výživného zo strany obžalovaného. Keďže nebolo podané odvolanie zo strany prokurátora, nemohol potom krajský súd napraviť toto pochybenie súdu prvého stupňa, pretože by dostal do horšieho postavenia obžalovaného a to zvýšením sumy dlžného výživného, čím by došlo k porušeniu zásady zákazu zmeny k horšiemu (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku).

Konanie obžalovaného bolo ale po právnej stránke prvostupňovým súdom zákonne posúdené ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, keďže tento najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať svoju mal. dcéru C. a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší, čím naplnil ako po objektívnej tak aj subjektívnej stránke obligatórne náležitosti súdeného prečinu.

V prieskumnom konaní odvolací súd zistil, že obžalovaný nemá záznam v registri trestov. V ústrednej evidencii priestupkov Ministerstva vnútra SR má obžalovaný zaznamenaný 1 priestupok, avšak tento bol spáchaný ešte pred žalovaným obdobím (21.01.2016 – neplatný doklad o pobyte). Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zároveň zaoberal poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom vyhodnotil iba existenciu poľahčujúcich okolností podľa § 36 j/, I/ Tr. zákona, bez zistenia priťažujúcich okolností podľa § 37 Tr. zákona. S uvedeným hodnotením týchto okolností sa stotožnil aj krajský súd a na ich odôvodnenie v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd následne podrobil prieskumu druh trestu, jeho výmeru ako aj spôsob jeho výkonu a má za to, že prvostupňový súd pri ich určovaní správne a zákone vychádzal jednak z hodnotenia osoby obžalovaného a jednak závažnosti činu. S poukazom na hore uvedené skutočnosti možno konštatovať, že okresný súd v rámci všeobecných zásad platných pre ukladanie trestov dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zvažil aj okolnosti na strane obžalovaného. Odvolací súd sa preto stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa ohľadne výšky trestu a spôsobu jeho výkonu, pričom má za to, že uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, teda na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby (na 1 až 5 rokov) v plnej miere zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov vzhľadom na vyššie uvedené konkrétne okolnosti prípadu a to aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie. Prihliadal pritom i na spôsob spáchania činu a jeho následok, na hodnotenie osoby obžalovaného, jej pomery a možnosti nápravy, z čoho vyvodil záver, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu.

Po vyhodnotení všetkých okolností súvisiacich s rozhodovaním o spôsobe výkonu uloženého trestu bol vyvodený záver, že sú splnené podmienky ustanovené v § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, a preto bol výkon uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému podmiennečne odložený, za súčasného stanovenia skúšobnej doby na 20 mesiacov. Odvolací súd má tiež za to, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu a účel trestu odňatia slobody sa dosiahne i bez jeho výkonu. Obžalovaný v priebehu plynutia tejto skúšobnej doby spôsobom svojho života a svojím správaním preukáže, či účel trestu sa dosiahne aj bez nariadenia výkonu trestu.

Ohľadne odvolacích námietok obhajcu obžalovaného je potrebné najprv uviesť, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Individuálna prevencia teda spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných, potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a

včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trest pritom realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia, resocializácia páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel' zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcný postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Páchatel' je pritom súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktoré trestným činom spáchal, kedy je nevyhnutné celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu.

K namietanému výroku o vine a nenaplnenia subjektívnej stránky, vychádzajúc zo skutočností uvedených v predloženej spisovnej materiáli, je potrebné konštatovať, že obžalovaný si bol a aj teraz si musí byť vedomý, že má plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej maloletej dcére, čo napokon aj priznal vo svojej výpovedi v prípravnom konaní. Napokon výživné bolo schválené dohodou rodičov Rozsudkom Okresného súdu Humennom sp. zn. 19P/334/2016 zo dňa 08.06.2017 a túto si aj naďalej neplní. Obžalovaný neprispieva na maloleté dieťa ani inou formou, napr. nepeňažnými darmi (kupovaním oblečenia, stravy, hmotných vecí a pod.), čím sa prejavil jeho bezohľadný a cynický prístup k zabezpečovaniu materiálnych potrieb jeho dieťaťa, pričom má zákonnú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Taktiež uloženie iných druhov trestu nie je prakticky vykonateľné, čo už konštatoval aj prvostupňový súd, keďže obžalovaný sa nachádza v cudzine na neznámom mieste a uloženie či už trestu povinnej práce, pri ktorom sa navyše vyžaduje súhlas obžalovaného, trestu domáceho väzenia či peňažného trestu (o úhrade ktorého sú závažné pochybnosti), by bolo neuskutočniteľné. Aj podľa názoru odvolacieho súdu výmera trestu odňatia slobody ako aj dĺžka skúšobnej doby v plnej miere odzrkadľuje nezákonné konanie obžalovaného, spôsobený dlh na výživnom ako aj dĺžku neplatenia výživného, ktoré ani v súčasnej dobe podľa informácie poškodenej nie je uhrádzané.

Krajský súd sa nestotožnil ani s argumentáciou obhajoby, že neboli skúmané majetkové pomery obžalovaného a jeho schopnosť platiť výživné. V prípravnom konaní boli zisťované a preverované (viď listinné dôkazy oboznámené krajským súdom na verejnom zasadnutí) či nevlastní nejaké nehnuteľnosti, s negatívnym výsledkom. Obžalovaný nebol vedený ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR a ani nepoberal dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou. Bol vedený ako zamestnanec od 01.01.2018 do dátumu správy 11.09.2020 v spoločnosti TM service s.r.o. s čistou mzdou cca 60,- až 67,- Eur za mesiac. Taktiež podľa výpisu z obchodného registra je obžalovaný spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti MM 22 s.r.o., vo vzťahu ku ktorej boli príslušnou vyšetrovatel'kou od Daňového úradu Košice zabezpečené Daňové priznania a účtovné závierky za rozhodné obdobie. Krajskému súdu nie sú známe žiadne skutočnosti alebo prekážky, ktoré by bránili obžalovanému sa zamestnať a napokon obžalovaný odišiel do cudziny, pričom nie je v silách konajúcich súdov hodnoverne zistiť a preukázať, či obžalovaný mal/nemal možnosť pracovať, čo mu v tom bránilo, alebo či vôbec prejavil nejakú snahu získať zamestnanie a tým aj adekvátny príjem na úhradu výživného. Je možné súhlasiť so stranou obhajoby, že pri rozhodovaní o vine súd rozsah vyživovacej povinnosti posudzuje samostatne v rámci predbežnej otázky v zmysle § 7 ods. 1 Tr. poriadku, a preto môže vychádzať z iného rozsahu vyživovacej povinnosti páchatel'a, než občianskoprávny súd (R 56/1993 a R XXX/XXXX-XX). Súd nie je viazaný rozhodnutím, ktorým bola táto povinnosť určená v občianskoprávnom konaní, vrátane rozsahu vyživovacej povinnosti (R 11/1984). Z tohto vyplýva, že spravidla sa nevyžaduje, aby vyživovacia povinnosť a jej rozsah boli určené rozhodnutím súdu, okrem prípadu právoplatného rozhodnutia súdu o otcovstve a rozhodnutia súdu o výške manželského výživného. Vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu vzniká priamo na základe zákona (§ 62 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z.). Preto za začiatok páchania trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona rodiča voči dieťaťu treba považovať deň, od ktorého prestal rodič zavinené plniť svoju vyživovaciu povinnosť bez ohľadu na to, či o povinnosti platiť výživné a o jeho výške rozhodol už predtým súd v občianskoprávnom konaní. Povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať spočíva nielen v poskytovaní peňažného plnenia, ale aj v povinnosti vyživovať a zaopatrovávať oprávnenú osobu v naturálnej forme, to znamená vo faktickej starostlivosti poskytovať dieťaťu stravu, oblečenie, bývanie, starostlivosť o jeho zdravie, čistotu a pod. Neplnením povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného sa rozumie iba zavinené neplatenie výživného alebo neposkytovanie zodpovedajúceho plnenia v naturálnej forme. Tento trestný čin môže byť spáchaný, pokiaľ ide o subjektívnu stránku, úmyselne aj z nebanlivosti. Zákon o rodine vychádza z filozofie, že dieťa má právo

na výživu. Ide o jeho zákonný nárok a rodičom je uložená povinnosť, aj keď na úkor svojho minima ju plniť a má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zároveň je potrebné, aby súd pri rozhodovaní prihliadal aj na osobnú starostlivosť o dieťa niektorým z rodičov, keďže táto skutočnosť má nepochybne vplyv i na určenie výšky výživného. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča v čase vyhlásenia rozsudku, v prípade rozhodovania za čas minulý sa rozsah určuje podľa schopností a možností v čase, v ktorom sa výživné priznáva. Pri hodnotení možností a schopností na strane povinného rodiča zákon v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádza z tzv. zásady potenciality príjmov. Určujúcim je nielen to, čo povinný skutočne zarobí, dosiahne, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Na schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Z uvedených dôvodov je potrebné skúmať, pokiaľ povinný rodič nedosahuje príjem, čo je dôvodom takéhoto stavu a či povinný na tomto stave nesie vlastné zavinenie. Súd prvého stupňa sa síce stručne ale zaoberal a vysporiadal skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil (okrem vyššie uvedeného neprávneho ustálenia výšky dlžného výživného v prospech obžalovaného), že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov o trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného za neplnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k jeho mal. dcére nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. poriadku a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v jeho neprospech. Napokon pokiaľ sa obžalovaný bránil nedostatkom finančných prostriedkov, k tomu krajský súd uvádza, že za doterajšieho života svojej dcéry mal prispieť na jej výživu po svojom odchode zo spoločnej domácnosti len na začiatku a neskôr už skoro vôbec, čo svedčí o jeho úplne ľahostajnom a nekritickom prístupe k tejto elementárnej zákonnej povinnosti. Plodenie detí zakladá jeden z najvýznamnejších (v spoločenskej aj ľudskej rovine) zákonom chránených zodpovednostných vzťahov. Rodič splodením dieťaťa preberá na seba zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý život, a preto je jeho povinnosťou, aby urobil všetko preto (maximalizoval svoje úsilie), aby dokázal svoje záväzky a povinnosti vždy a za každých okolností splniť. Obžalovaného nezbavuje zákonnej povinnosti platiť výživné a s tým súvisiacej trestnej zodpovednosti iba všeobecné poukazovanie na nepriaznivú finančnú situáciu bez existencie objektívnych skutočností (najmä zdravotný stav neumožňujúci pracovať), ktoré by mu zabezpečeniu dostatku finančných prostriedkov bránili. Takéto skutočnosti krajským súdom pritom zistené neboli.

Na záver sa žiada už len pripomenúť, že trestné konanie voči obžalovanému bolo vedené pred okresným a krajským súdom ako proti ušlému podľa § 358 Tr. poriadku a nasl. Na to, aby mohlo byť vedené konanie proti ušlému sa vyžaduje úmysel obžalovaného vyhýbať sa trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa obžalovaný skrýva. V prípade obžalovaného možno jednoznačne hovoriť o tom, že sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine. Z trestného spisu vyplýva, že obžalovaný opustil územie republiky, zdržiava sa v H. demokratickej republike na neznámom mieste. Obžalovaný má vedomosť o svojom trestnom stíhaní. Dňa 23.11.2020 bol k stíhanému trestnému činu vypočutý príslušnou vyšetrovateľkou. Je nesporným faktom, že obžalovaný od uvedeného dátumu orgánom činným v trestnom konaní, ani súdu neoznámil adresu, na ktorej sa zdržiava. Uvedeným orgánom nebol k dispozícii, a to z dôvodu jeho neprítomnosti na území Slovenskej republiky. Obžalovaný prestal preberať súdne zásielky. Zo spisu je zistiteľné, že obžalovaný má vedomosť aj o tom, že na neho bola podaná obžaloba. V predmetnej trestnej veci si zvolil obhajcu, aby ho zastupoval v trestnom konaní. Podľa vyjadrenia obhajcu, obžalovaný s ním je pritom aj v kontakte. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že v prípade obžalovaného boli splnené všetky podmienky konania proti ušlému. V okolnostiach danej veci krajský súd dospel k záveru, že dôvody konania proti ušlému stále trvali aj počas odvolacieho konania.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obhajcu žalovaného vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasný

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.